

ŠTEV. 4

1-9-3-8

**SLAVENSKI
ČEBELARSKI
LETNIK
XLI**

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARSKEGA
DRUŠTVA

V
LJUBLJANI

Vsebina:

Najboljša plemena čebel	49	Opazovalne postaje	56
Med kot zdravilo za revmatizem	50	Ženitev Grahljevega Štefana	57
Prvi pomladanski pregled	51	Društvene vesti	60
Odkod slike na končnicah panjev	52	Naše podružnice	61
Naše opazovalnice	52	Drobir	65
Raznoterosti iz domačih in tujih virov	54	Listnica uredništva	64

Občni zbor Čebelarske družine

zadruga z o. z.

bo v nedeljo, dne 24. aprila 1938, ob 9. uri dopoldne v gostilni „pri Nacetu“
na Šmartinski cesti v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev po predsedniku.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev izpadlih članov načelstva.
6. Volitev izpadlih članov nadzorstva.
7. Prememba pravil.
8. Razni predlogi.

Načelstvo.

Mali oglasi

Več A. Z. panjev z verando, natančno izdelanih prodam po nizki ceni in tudi zamenjam za čebele s premičnim ali nepremičnim satjem. Cena po dogovoru. Ferdinand Olup, čebelar v Ločah pri Poljčanah.

Na prodaj je čebelnjak na vozu („čebelni voz“) prirejen za 32 AŽ panjev. Voz ima močne vzmeti. Sedaj je na njem 16 krasnih, izborna prezimljenih družin. Kupec dobi še stiskalnico za ročno izdelovanje satnic. Vsa pojasnila daje Jožef Černejšek, Levič 18, Slov. Bistrica-okolica.

Prodajam 10 naseljenih A. Z. panjev po zmerni ceni. Rec Anton, Hotinjavas 71, p. Slivnica pri Mariboru.

Prodajam 80—100 praznih izdelanih satov A. Z. mere od zdravih čebel. Cena po dogovoru. Zupančič Matej, Moste pri Ljubljani, Ribniška 10.

Prodajam, 30 kranjičev, dobro založenih z medom. Cena po dogovoru. Selan Ignac, Hrastov dol, p. St. Vid pri Štični.

Prodajam 200 kg medu od žajblja (kadulje). Cena 20 din za kg franko Krk. Peter Zahija, kanonik v Krku.

Kupim dobro ohranjeno točilo na 3 ali 4 sate. Novak Jernej, Trboje 47, p. Smlednik.

Prodajam nekaj zelo medečega grmičja. Pišite: Lubec Martin, Nova vas 2, p. Sv. Marko niže Ptuja.

Prodajam 26 žniderskičev in nekaj kranjičev ter vso zalogo satnic. Virjent Jakob, čevljar, mojster, Vransko.

Prodajam 9 A. Z. obljudenih panjev po nizki ceni. Vajda Ivan, Vidošiči 10, p. Metlika.

Glasilo Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno. — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14

Številka 4

V Ljubljani, 1. aprila 1938

Letnik XLI

Vabilo na

redni letni občni zbor

Slov. čebelarskega društva,

ki bo ob 40 letnici društvenega obstoja v nedeljo, dne
15. maja 1938 ob 10. dopoldne v dvorani Delavske zbornice
v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in otvoritev zbora po predsedniku.
2. Poročilo o delovanju društva za 40 let.
3. Tajnikovo poročilo.
4. Blagajnikovo poročilo za upravni oddelek.
5. Blagajnikovo poročilo za Društveno Čebelarno.
6. Poročilo pregledovalcev računov.
7. Nadomestna volitev po žrebu izpadlih odbornikov in pregledovalcev računov ter njih namestnikov.
8. Samostojni predlogi.*
9. Slučajnosti.
10. Popoldne ob 15. uri predavanje g. Žnideršiča.

POZOR! Ker smatrajo oblasti glasovanje društvenih delegatov, ki se ne izkažejo s pismenim pooblastilom, za neveljavno, prosimo vse gg. delegate, da prinesejo s seboj pravilno podpisano in žigosano pooblastilo.

* Predloge za občni zbor naj podružnice pošljejo glavnemu tajništvu najkasneje do 25. aprila t. l.

Za odbor:

prof. Josip Verbič, predsednik.
Mirko Dermelj, tajnik.

Najboljša plemena čebel

Pri izvajanju načrta gospodarske petletke v gosto naseljeni Nemčiji, kateri primanjkujejo sirovine za zelo razvito industrijo ter prehrano prebivalcev, si je državni prehranjevalni urad v pogledu pridobivanja živalskih proizvodov postavil za načelo, da je iz narodno-gospodarskih vidikov ocenjevati korist

gojenja raznih živalskih plemen samo po donosnosti. Posebna strokovna komisija, ki so jo sestavljali priznani in praktično izkušeni strokovnjaki, je na poziv prehranjevalnega urada izvršila oceno raznih plemen živali, ki jih v velikem številu goje Nemci, glede njihove donosnosti. Ocena strokovne komisije je bila z ozirom na gospodarsko stisko Nemcev zelo stroga. Med mnogimi

vrstami živalskih plemen kot n. pr. govedo, koze, ovce, kunci, kokoši itd. je komisija samo nekaterim plemenom živali priznala pomen in važnost za narodno gospodarstvo. Tudi se pri podeljevanju podpore iz javnih sredstev, dovoljevanju brezobrestnih posojil, pri premovanjih itd. vpoštevajo edinole živalska plemena, katerim je strokovna komisija priznala važnost za narodno gospodarstvo. Iz tega vidika je pa seveda izbira plemen interesantom zelo olajšana.

Nas čebelarje seveda predvsem zanima, za katera plemena čebel se je odločila nemška strokovna komisija in katera uživajo posebno podporo in naklonjenost uradnih krogov. Izmed mnogih čebeljih plemen je priznala važnost in pomen za narodno gospodarstvo z ozirom na donosnost medu samo dvema vrstama čebel: čisti nemški pasmi in naši pristni kranjski čebeli. Sliko in opis naše sivke so objavili razni nemški strokovni listi, pa tudi časopisi. V primerjavi s čisto nemško pasmo navajajo nemški listi, da ima naša kranjica močnejše družine kot nemška čebela, da je bolj krotka, radi česar tudi manj pika, pač pa ima nekoliko večji nagon za rojenje kot nemška čebela. Kot znak pristne kranjice se navaja, da ima na obročkih zadka svetlosive dlačice. (Weissliche Behaarung an den Hinterleibsringen).

Samo dve čebelji plemeni — pristna nemška čebela in čista kranjska čebela — uživata v Nemčiji, ki je na višku, kar se tiče naprednega čebelarstva, vsestransko podporo uradnih krogov v pogledu gojenja, izboljšanja ter razne olajšave pri prevozu o priliki nakupa, še bolj pa pri prevažanju v razne paše. Iz narodno gospodarskih vidikov je delovanje nemških upravnih oblastev ter strokovnih čebelarskih krogov usmerjeno v gojenje ter izboljšanje plemen čiste nemške čebele in naše kranjske sivke. Samo ti dve čebelji pasmi uživata vsakovrstne podpore in posebno pozornost merodajnih krogov v veliki in kulturno visoko stoječi Nemčiji. Izboljšanje teh dveh čebeljih plemen je osnovano edinole na vzreji matic, ki morajo imeti že na pogled vse znake plemena. (Posneto iz „Grüne Post“ štev. 5, iz leta 1958).

Našim jugoslovanskim nergačem proti kranjski sivki naj bodo te vrstice kot odgovor brez komentarja!

S. V.

Med kot zdravilo zoper revmatizem

Vladi Martelanc, Črnomelj.

Da priporočajo v zadnjem času zdravniki čebelne pike za zdravljenje revmatizma, je skoro slehernemu čebelarju znana stvar. Celo sanatoriji za tako zdravljenje že obstojajo in bolniki se zelo povoljno izražajo o tem zdravljenju. Kljub temu niso redki primeri, da najdemo čebelarje s prav akutnim revmatizmom, katerim niti mnogi piki nič ne koristijo. Ko mi je včasih kak čebelar potožil o nadlogah z revmatizmom, sem ga imel za namišljenega bolnika, ki pravzaprav ne ve, kaj mu manjka. Nihče mi ni mogel vzeti vere, da čebelni piki ne imunizirajo človeka proti revmi.

Za svojo trdovratno nevernost me je ušoda kot nalašč bridko kaznovala. V februarju l. 1956. mi je med službovanjem stopilo v križ, to pa s tako bliskovitim učinkom, da so me morali odnesti iz učilnice in prepeljati na dom. Zdravnik je takoj ugotovil hud primer revmatizma v križu, ki ga medicina imenuje „lumbago“. Ta ugotovitev je vplivala name kot curek mrzle vode. Ono trdno zaupanje v zdravilnost pikov se je mahoma zrušilo in pustilo v meni neko poparjenost in praznoto. Torej, vsi oni tisoči in tisoči pikov me niso obvarovali najtežjega revmatizma, ki me je prisilil k štiri tedne trajajočemu negibnemu ležanju in me za dva meseca onesposobil za službovanje. Vrh tega me je čakal še obračun s čebelarji revmatičarji. Po šestih tednih sem se privlekel kot sto odstotni invalid v Ljubljano k nekemu odličnemu specialistu za slične bolezni. Razen recepta za neke tablete, mi je z jako resnim obrazom potisnil v roko tudi lepo škatlico in rekel: „Kot reklamno pošiljko vam darujem tubo ekstrakta čebelnega strupa, ki ga morate uporabljati točno po priloženih navodilih, da ne boste imeli kakih težjih posledic z oteklinami.“ Kakšna ironija! Škatlico sem molče spravil in o mojem čebelarstvu molčal, ker sem hotel doktorju prihraniti razočaranje. Od same jeze sem doma vso tubo enkrat iztisnil na bolno mesto in zastonj pričakoval otekline in seveda tudi zdravja.

Tudi lani v marcu mi lumbago ni prizanesel. Sredi pomladnega vrtnega dela me

je napadel. Kot obstreljen s kroglo v križu, sem se privlekel do postelje. Za komolce sta me peljala prijatelja, od katerih mi je eden svetoval tale obliž: Na drobne kosce sesekljal glavico česna, jo smešaj s strjenim medom, namaži s to mešanico platneno krpo in pritisni obliž na napadeni del telesa. Trdil je, da je njegov tovariš na takšen način v nekoliko dneh popolnoma ozdravil. Kmalu je bil obliž na mojem križu; zamenjal sem ga 2 do 3 krat na dan. Sklenje in srbečica sta me močno zdelavali. Pest velikih gozdnih mravelj prav gotovo ne bi moglo tako grizti. Kar čutil sem, kako obliva ojačen krvni obtok bolno in razdraženo mesto in seveda tudi živec. Po treh dneh je bil ves križ en sam voden mehur, slično kot pri opeklinah. Pregnal sem nadlogo pa le v dobrih treh dneh, tako da nisem rabil več kot pet dni bolniškega dopusta. Pripomniti moram, da sem se predlanskim v avgustu mesecu kuhal v vročem blatu topuskih toplic, kar najbrže tudi ni ostalo brez učinka. Odkrito moram pa priznati, da imam odslej veliko zaupanja zlasti v omenjeni obliž. Celo zdravnik mi je svetoval tako zdravljenje in poudarjal, da ustvarja med pri raznih boleznih čudeže, ki še niso pojasnjeni.

Čebelarji revmatičarji. poskušajte in poročajte!

Prvi spomladanski pregled

Fr. L., Ljubljana.

Vsak čebelar težko pričakuje prvega izleta čebel. Zgodi se to navadno okrog Svečnice, ko dobe sončni žarki že toliko moči, da ogrejejo za nekoliko ur ozračje. Ta čas se čebele po daljšem zadržavanju temeljito otrebijo, če je le ugodno vreme. Skrben čebelar odmeče pred čebelnjakom sneg čim bolj na široko in ga posuje s pepelom, prstjo ali slamo. Tam, kjer je travnata ruša, ni dobro posipati s senenim drobirjem, ker se s tem zaseje malovredni plevel. Čebele, ki zavoljo utrujenosti sedajo na tako posut sneg, se čez kratek čas spet dvignejo, nasprotno pa po vrsti otrpnejo, če padajo naravnost na sneg. Mnogo čebel se izgubi v tem času tam, kjer je v bližini čebelnjaka kaka večja senca. Tako sem videl nekje kraj gozda v senci po snegu vse črno čebel. Čebeljak, ki je stal tam v bližini, gotovo ni bil na pravem mestu. Kajti čebele morajo imeti pred čebelnjakom precej planega sveta, ki ga ne zadene senca dreves.

Prve izlete čebel je treba dobro opazovati. Po njih bo čebelar spoznal, kako je v notranjosti panja. Družina, ki ob vsaki priliki sili ven, kaže, da ji nekaj manjka. Pri izletavanju se čebele tudi utrudijo in rabijo več hrane. Vedno so zanesljivejši panji, ki jih vsak sončni žarek ne izvabi iz gnezda. Ti se pač počutijo zadovoljni ob polnih skledah in ne iščejo rešitve zunaj, kjer cveto še ledene rože.

Kmalu po Svečnici je treba panje pregledati tudi v notranjosti. Mora pa biti toliko toplo, da čebele tudi v senci ne otrpnejo. Dno panja nam bo že marsikaj povedalo o stanju družine. Pri mrtvicah moramo paziti, če ni morda matica vmes. Po drobirju tudi spoznamo, kje so že čebele izpraznile zalogo. Vse, kar se je nabralo po dnu, moramo odstraniti. Če nismo položili v panj lepenke, je treba vse nalahno z grebljico pograbit, tako da čebel ne vznemirjamo in da panj ni predolgo odprt. Stranske sate, ki so morda plesnivi, je treba zamenjati. Plesnobe se čebele ne lotijo rade in jim dá tudi preveč opravila preden jo očistijo. Tudi neke vrste bolezen se jih potem loti; o tej je Sl. Č. že pisal. Take sate posušimo in s ščetko očistimo, kolikor je mogoče. Končno jih tudi lahko operemo in denemo kam na preprih, da se popoloma osuše.

Zanimivo je, da porabijo nekateri panji pri istih razmerah mnogo več hrane kot drugi. Vzroki so lahko različni: ali panj ni imel miru, lahko so ga tudi v pozni jeseni napadli drugi, ali pa je bil premalo zapažen, da si je z obilnejšim uživanjem hrane pridobil potrebno gorkoto. Šibke družine porabijo sorazmerno vedno več hrane kot živalne. Pri pregledovanju panjev moramo tudi osušiti mokre stene in zamenjati odejo, če je mokra ali plesniva.

Družinam, ki nimajo dovolj hrane, je treba takoj pomagati. V ta namen bi moral čebelar jeseni shraniti vsaj nekaj pokritih medenih satov. Treba jih je pa prej segreti, da ne pridejo premrzli v panj.

Prepričal sem se, da je satje najvarnejše pred molji, če ga zavijemo v časopisni papir. Menda je duh po tiskarskem črnilu moljem zelo zopern. Včasih sem vedno žveplal, pa so se mi še vtihotapili ti nepridipravi.

Ko zacveto prve mačice, resje in drugi oznanjevalci pomladi, bo čebelar že po donosu obnožine sodil, kako je v panju. Družina, ki se noče okoristiti s temi prvimi darovi narave, je sumljiva in jo je treba temeljito preiskati glede zalege in kakovosti matice.

Vsako stvar pa je treba zabeležiti. Najprej morda kar s kredo na panj, ali na tablico, pozneje pa vpišemo vsa dognanja v poseben zapisnik. Le potem ima čebelar vedno v pregledu razvoj vseh družin.

Opazoval sem tudi, da imajo spomladi čebele gnezdo rajši bolj na oni strani panja, ki je bližja zahodu.

Star čebelar mi je zatrjeval, da so bile po ostrih zimah skoro vedno dobre čebelarске letine. Naj se ta napoved uresniči vsaj letos, da nas ne bo leto za letom upanje samo varalo.

Odkod slike na končnicah panjev?

Milenko Popović — Fram-Loka.

Z zanimanjem sem bral članek g. Rojca o panjskih končnicah, ki je bil objavljen v lanski 12. št. S. Č. Dasi se v to zadevo ne morem spuščati globlje, se mi pa le zdi, da v razpravi manjka nekaj bistvenega. Zato opozarjam še na sledečo okolnost.

Značilna posebnost preprostega ljudstva je tudi praznovernost, ki je zelo cvetela ravno v dobi poslikanih panjskih končnic. „Obsedenost“ in „urok“ sta bila takrat redna pojava. Vsaka lepa reč ali žival je bila lahko „uročena“ po škodoželjnih ljudeh, pa tudi po dobroželjnih. Ljudje so trdno verovali (ponekod pa še sedaj verujejo), da kak človek lahko s pogledom uroči karkoli hoče. V „uročeni“ hiši se n. pr. pripeti nesreča, požar; „uročena“ krava ne doji, izgubi mleko, pogine, izvrže itd.

Ker pa so čebele zaradi svojega tvegane obstanka in muhastega dohodka „urokom“ posebno podvržene (če bo šlo še več let tako, kakor doslej, bomo res še čebelarji začeli to verovati), je razumljivo, da so ljudje poizkušali omiliti vpliv uroka, oziroma ga odvrniti. V ta namen so, kakor pri drugih rečeh in živalih, postavljali in pritrjevali na panje križce, barvaste trakove, koščke blaga, posvečene predmete i. dr. To so počenjali, da bi urokljiv pogled odvrnili od bistva reči (čebel) in ga usmeril na omenjene predmete. Kratko rečeno: predmet naj bi omilil, oziroma uničil („panal“) učinek pogleda.

Ko se je v kmečkih domovih uveljavila moda pobarvanih in poslikanih predmetov, so tudi panje pritegnili v krog mode: dobili so poslikane končnice, kakršne vidimo še dandanes tu pa tam.

Sedaj, na koncu svojih izvajanj, naj mi bo dovoljeno, da postavim še eno hipotezo, ki jo kaže upoštevati pri nadaljnjem zasledovanju izvora usode poslikanih končnic. Po mojem mnenju slike niso bile zgolj posledica tega ali onega izmed navedenih razlogov. Bolj verjetno je, da moramo začetek slik na končnicah pripisovati kombinaciji raznih vplivov: praznovernosti, pobožnosti, modi slikanja in praktičnim razlogom (označevanju panjev).

Naše opazovalnice

Virmašan.

Zavoljo boljšega in lažjega proučevanja čebelarstva v Sloveniji ima naše društvo po raznih krajih naše banovine postavljenih 31 opazovalnih postaj. Vodijo jih za to določeni čebelarji, ki svoja opazovanja zapisujejo dnevno v zato prirejene tiskovine, katere sklenejo z zadnjim dnem v mesecu, nakar jih pošljejo vodji vseh opazovalnic.

Vsaka postaja je opremljena s posebno tehtnico in s posebnim minimalnim maksimalnim toplomerom. Večino postaj je opremilo društvo, le nekaj jih je, ki imajo vse svoje, kar rabijo za opazovanje, razen tiskovin, ki jih preskrbuje društvo. Oglašajo se še vedno podružnice in posamezni čebelarji, ki bi še radi dobili opazovalnice. Društvo ima pa že z obstoječimi dosti stroškov, da iz svojih sredstev ne more več nabavljati potrebnega inventarja in ugoditi vsem prošnjam. Nekatere podružnice so si s pomočjo banovinske podpore kupile vse potrebno, da so lahko ustanovile postajo.

Ker se nekaterim zdi posel opazovalca precej koščljiv, hočem pojasniti vse delo, ki ga dnevno opravlja čebelar, ki vodi opazovalnico.

Kakor sem že prej omenil, ima vsaka postaja tehtnico. Brez tehtnice je vsako opazovanje le polovično, ker glavno je, da točno ugotovimo dnevni donos ali porabo opazovanega panja.

Panj na tehtnici naj bo dober z res dobro matico, vendar ne kaže tehtati in opazovati najboljšega, ker po donosu tega računamo na splošno donos drugih enakih panjev. Tehtati moramo vsak dan v mraku, ko nehajo čebele leteti; v času od marca do novembra tehtamo dnevno, zimski čas pa zadostuje tehtanje vsakih 10 dni. Posebno važno je tehtanje ob času glavne paše, bodisi poletne ali jesenske. Dostikrat premoti še čebelarja, temprej še druge ljudi, živa-

hen let čebel čez ves dan, češ danes pa bo donos, a zvečer tehtnica pokaže — izgubo. Opozarjam tudi na natančnost in resničnost podatkov o tebanju, posebno za časa ajdove paše v krajih, kamor vozijo čebele v pašo drugi čebelarji. Zgodilo se je že, da je kdo na podlagi ugodnega poročila o donosu drugo leto postavil kup panjev, takorekoč pod nos dotičnemu poročevalcu. Sedaj, ko je prevoz čebel v ajdovo pašo kolikor toliko urejen, se ni treba bati, da bi bil kdo za svoje točno in vestno poročanje še tepen.

Tudi delo s toplomerom je enostavno. Obešen mora biti na takem mestu (na čebelnjaku ali hiši), kjer je ves dan v senci; za to je najbolj primerna severna stran. Vsak večer zapišemo najvišjo in najnižjo toploto in nato z magnetom potegnemo puščico v toplomeru do živega srebra. Ako to opustimo, prihodnji dan ni mogoča natančna kontrola. V tiskovini so določene rubrike, kamor potem vpisujemo najnižjo in najvišjo toploto dneva. To moramo vse dni v letu, pozimi in poleti.

V rubriki za padavine dnevno vpisujemo vse padavine, bodisi dež, sneg, slano, točo, roso, meglo, sploh vse kar pride od zgoraj dol, to pa ločimo za dopoldan, popoldan in ponoči. Isto je z vetrovi; ako je veter lahen, ga vpisemo z malo črko, močan veter ali pa vihar z veliko. Obenem moramo vpisati v kateri smeri vleče (podnevi ali ponoči).

Glede solnca, mislim, da nekateri opazovalci preveč upoštevajo stanje oblakov. Ako je ves dan oblačno brez solnca, zapišemo 0, ako se solnce le delno kaže 5, za popolnoma jasno vreme pa 10. Dostikrat se primeri, posebno pri jugozapadnem vetru, da je nebo pokrito z oblaki, a kljub temu je ves dan solnčno in tak dan moramo označiti z 10. Drugače pa je pri vzhodnem vetru. Na nebu je malo oblakov, a te podi veter, tako da je solnce večji del dneva zakrito, takrat zapišemo 5 ali še večkrat 0. Sicer se radi tega ne bo svet podrl, ker vem, da vsak opazovalec dela po svoji najboljši volji.

Posebna oddelka na tiskovini sta določena za let čebel in za donos obnožine. V zimskih mesecih sta večji del prazna, ker takrat je malo izletov in še manj obnožine, pač pa prideta poletne mesece vsak dan vpoštev. Let čebel označujemo s slab, srednje močan in močan. Kdaj je eno ali drugo, presodi vsak sam, ravno tako glede donosa obnožine.

Zadnja in največja rubrika je določena za „opombe“. V to vpisuje opazovalec vse kar opazi pomembnega, bodisi pri svojih ali čebelah ožjega okoliša. Vse pa za kar ni določenih rubrik, pride tu sem. Rojenje, prestavljanje, točenje, prašenje matic v lastnem ali sosednjih čebelnjakih, sploh vsi pojavi, ki so vredni, da jih zapišemo.

Zadnji dan meseca vse številke številke seštejemo in prenesemo na drugo stran tiskovine, ki je taka, kakršno je potem poročilo v Sl. Č. Istočasno vse podatke vpišemo tudi že v tiskovino za glavno letno poročilo, katero naj vodi opazovalec za vse leto, od 1. 10. do 30. 9. Laže se to napravi sproti, kakor konec leta zbirati podatke za vse mesece nazaj.

Prejšnje čase, ko je bilo manj opazovalnic in društvo gotovo v boljšem položaju, so dobili opazovalci po dve tiskovini za vsak mesec. Ena je bila za glavnega poročevalca, druga pa za dom. Danes pa se „špara“ na vse strani, zato dobimo tiskovino točno toliko, kolikor je mesecev v letu. Dobro je, da vsak opazovalec sam napravi še dvojnik za sebe. Najbolje je za to primerna knjiga, ki lahko rabi za to 10 ali še več let. Poleg opazovalnih podatkov lahko vpišeš še vse važnejše dogodke iz svojega čebelarstva in tako se tekom let nabere vsa zgodovina lastnega čebelarstva in deloma tudi sosednjih čebelarjev.

To so vsa dnevna opravila čebelarja opazovalca. Na prvi pogled se zdi precej in natančno, vendar po nekoliko dneh se človek dela privadi in potem gre ročno. Marsikdo bo ugovarjal, da je to delo le za čebelarja, ki ima dnevno 24 ur prostih za čebele in opazovanja. A temu ni tako. Laže vodi to delo čebelar na deželi, bodisi kmečki, delavec ali obrtnik, kot pa v mestu. Na deželi je zmeraj v stiku z naravo, navadi se, da bolj pozna vse naravne pojave kot čebelar, ki živi med mestnim zidovjem in ima prostih le nekoliko ur zjutraj in zvečer, ki jih rabi za razvedrilo in delo pri čebelah. Če se primeri, da je opazovalec kak dan odsoten, lahko za ta primer uvede v posel opazovalca kakega domačega človeka, bodisi sina, hčerko ali pa tudi svojo boljšo polovico. Ako ni preveč trde glave, kmalu razume ves posel in ga lahko popolnoma zadovoljivo vodi.

Opisal sem vsa opravila na široko in po domače. Kdor izmed čebelarjev ima veselje do tega dela in ima svojo tehtnico in toplomer in ni v njegovem kraju ali v neposredni bližini še opazovalnice, naj se brez strahu obrne za nadaljnja navodila na glav-

nega poročevalca in na društvo, ki mu bo po možnosti rado ustreglo. Čim več bo opazovalnic, tem bolj bomo poučeni o čebelarstvu v naši ožji domovini.

Raznoterosti iz domačih in tujih virov

Anton Znideršič.

Napajanje v panjih. V letošnji 2. številki „Čebelarja“ piše g. Mayer o svojih uspešnih poskusih z napajanjem čebel v panjih. Prav tako ugodne skušnje imam tudi jaz. Ko sem pred več leti čebelaril v Gerstungovih panjih, sem neko spomlad napajal čebele z baloni od zgoraj. Družine so vodo prav pridno jemale. Če sem kdaj opazil, da je katera ob neugodnem vremenu izletavala, sem takoj vedel, da ji je zmanjkalo vode, in res je bilo vselej tako. Ko sem dobil gnjilobo v čebelnjaku, sem sumil, da je pripomogla k temu voda, ki se je tu in tam v balonih pokvarila; zaradi tega nisem poskusov nadaljeval. Neki čebelar, ki tudi napaja, nasvetuje, naj pridenemo vodi, da se ne pokvari, nekaj soli in nekaj sode bikarbone. Imamo pa tudi nasprotno skušnjo. Ravno kar prebiram Lütteneggerjevo knjigo, kjer pisec napajanje odločno odsvetuje. Trdi, da če čebele vodo jemljejo, je ne porabijo zase, ampak jo odstranjujejo, ker jim je nadležna v panju. Vode pa, kolikor jo sploh rabijo, dobe v panju, kjer se hladni zrak spreminja v drobne kapljice, ko se dotakne njihovega toplega telesa.

Kranjska čebela in črna detelja. V listu „Der deutsche Imker“ čitam: Na otoku Fehmarn v Vzhodnem morju je detelja glavna čebelja paša. Odkar so, najprej samo za poskušnjo, uvedli kranjice, ne dvomi nihče več, da daje druga rast črne detelje v juliju in avgustu obilno bero. Po večletnem skrbnem opazovanju so dognali razloček v donosu med domačimi in kranjskimi družinami. Najbrž so po sreči dobili kranjske čebele z dolgimi rilčki. Taki rodovi so namreč v nekaterih predelih naše dežele. To je ugotovil znani čebelarški znanstvenik Dr. Goetze.

Ravno ko to pišem, sem prejel pismo nekoga čebelarja iz Bavarske, ki vprašuje, če bi mu lahko dobavil kranjice ali roje. V pismu pravi: „Kraj, kjer čebelarim, leži med gorovjem in Chiemskim jezerom. Tukaj se vaša čebela najbolj obnese. Leta 1920. sem pridelal od 16 družin 700 kg medu. Želim si zopet tako pleme.

Zapiranje čebel pozimi in spomladi. Priznani čebelarški strokovnjak Lüttenegger priporoča v svoji knjigi „Die Grundlagen der Bienenzucht“ zapiranje čebel pozimi in spomladi. V ta namen priporoča verande na panjih. Naših panjev ni treba preurejevati, ker imajo povečini že vsi to pripravo v tisti velikosti, kakor jo Lüttenegger predpisuje. Zapiranje žrela samega odsvetuje iz raznih razlogov. Za zapiranje verande uporablja mrežo v okvirju, na katero prisloni slamnato blazinico. To pripravo dene v tisto odprtino, ki jo pri prevažanju zapiramo z brado. Skozi na rahlo sešito slamo in mrežo prihaja v panj toliko zraka, kolikor ga čebele potrebujejo. Dogaja se sicer, da v zaprti verandi otrpne preko zime tudi kaka zdrava čebela, toda mrtvice, ki jih tam najdemo, so čebele, ki so iskale izhoda, da bi umrle zunaj panja. Čebele ima toliko časa zaprte, dokler ni zrak tako gorak (Preus jih je spuščal šele pri 10° gor-kote), da lahko brez nevarnosti izletavajo. Če nastane mrzlo vreme, jih zopet zapre. Ta postopek priporoča zlasti za vetrovne kraje s spremenljivim vremenom, kakršno je v gorskih dolinah. Po dolgoletnih izkušnjah je dognal, da so čebele, če so tako zaprte, popolnoma mirne, če ni kaj drugega vzrok za njih vznemirjanje. Vrednost pravočasne uporabe takega zapiranja je po njegovem mnenju brezdvomno velika.

Škodljivost preobilice trotoev. V „Leipziger Bienenztg.“ je nekdo izračunal, da porabi 1000 trotoev ves čas njih življenja 1'80 kg medu in obnožine. Pri 6000 trotih, ki jih močna družina lahko, a brez potrebe v enem letu vzgoji, znaša izguba medu in obnožine 10 do 11 kg, ne glede na okolnost, da bi družina sicer namesto trotoev vzgojila čebele, ki bi donos povečale. Brez trotoev sicer ne gre, toda če jih je preveč je škodljivo.

Ker smo ravno pri trotih, povem še, kar mi je pravil naš tovariš, g. Sluga, ki prevažajo vsako leto svoje čebele v Gorski kotar in daleč tja v Subotico. Spoznal je, da so ponajveč troetje vzrok, da se čebele med prevažanjem zadušijo. Ti nemirneži zasedejo, ko nastane v panju vročina, okenca tako, da ne more zrak v notranjščino in povzročijo s tem, da se čebele razburijo. V takem primeru odvzame okence, odnese naglo troete ter ga brž dne nazaj. Družina je rešena, čeprav je zgubila pri tem tudi nekaj čebel. Kdo še ima v tem pogledu kake skušnje?

Znaki odlične družine. Če družina rada med zadeluje, če je med nakopičen v pol-

krogu nad zalego, če varčujejo čebele s prostorom in ne puščajo ob straneh in zgoraj praznih celic, če ima družina zalego lepo strnjeno in v lepih zaokroženih plasteh in če nima obnožine raztresene, ampak nakopičeno v obliki venca zgoraj in ob straneh zalege, potem smemo pričakovati, da se bo ta družina zelo povoljno razvijala.

Ali je mana rastlinskega ali živalskega izvora? V listu „Der deutsche Imker“ poroča Karl Rupp, da je zasledoval čebele, ki so brale na boru, smreki in macesnu ter dognal, da so mano vselej izločevale uši. Da preskusi to svojo domnevo, je vtaknil vejice teh dreves z ušmi vred v kozarec z vodo, nakar so se čez noč pomnožile sladke kapljice po iglah. Potem je prav tako napravil z vejicami brez uši, a kapljice se nikjer niso pokazale. Nato je zvečer preselil uši na prazne vejice in že naslednji dan so se svetile kapljice na iglah. Pri dolgotrajnem opazovanju je tudi videl, kako so uši izločevale tekočino in spuščale iz sebe kapljice v premeru $\frac{1}{2}$ do $1\frac{1}{2}$ mm.

Pred več leti pa sem nekje čital, kako je nekdo s poskusnjami, ki jih je napravljval v sobi, dokazal, da je izločevanje mane rastlinskega izvora. Rastlino je namreč postavil za nekaj časa v prostor z nizko temperaturo, za nekaj časa pa v prostor z višjo temperaturo. In glej! Rastlina je res začela izločevati mano. Kdo ima tedaj prav? Najbrž oba, ker čebele nabirajo tekočino, ki jo izločujejo rastline in tekočino, ki jo izločujejo uši.

Izprašaj si vest, če nisi kaj takega storil! Ali nisem zazimil slabičev? Ali sem dal družinam dovolj hrane? Ali sem zazimil družine s slabimi maticami? Ali sem naredil nered v plodišču s prestavljanjem satov jeseni? Ali sem čebele skrbno zapažil, ko je pritiskal mráz? Ali sem jim dal sladkorja, če je bil slab med v panju? Ali sem odmetal sneg pred čebelnjakom? Ali sem nastavil v čebelnjaku pasti za miši? Ali sem obiskal vsak teden enkrat svoje čebelne družine? Če si kaj napačnega storil ali kaj potrebnega opustil, kesaj se in trdno skleni, da se to ne bo nikdar več ponovilo.

Važnost panja na tehtnici. Znameniti nemški čebelar Dr. Philipp pravi v svoji brošuri, kjer opisuje važnost panja na tehtnici, med drugim tudi tole: „Panj na tehtnici je mojo ljubezen do te najkrasnejše vseh živalic tako poglobil, da ne bi mogel niti tehtnice niti čebel nikjer pogrešati.“ Resnica je, da naredi panj na tehtnici čebelarstvo mnogo bolj zanimivo, kakor če čebelarimo brez njega. S tehtanjem ne iz-

vemo le za dnevni donos, ampak tehtanje samo nam vzbuja tudi zanimanje za opazovanje.

Zimska zaloga. Napačno je mnenje, da pomeni izgubo, če pustimo čebelam čez zimo večjo zalogo medu, kajti čebele so skrajno varčne gospodinje in ne porabijo več kakor potrebujejo. Kolikor jim ga tedaj ostane čez zimo in spomladi, ga med letom še vedno lahko odvezamemo. Le pomislimo, kako škodo napravi oni, ki pusti, da mu čebele pozimi od gladu umrejo. Ne le, da je ob družino, ampak tudi ob med, ki jim ga je pustil. Ali ne bi bilo bolje, da bi bil slabo preskrbljene družine združil? Ostalo bi mu jih manjše število, a te bi bile močne in dobro s hrano založene. Take družine bi se spomladi hitro razvijale in razmnožile, tako da bi združevanje prav za prav ne povzročilo posebne škode.

Dve matici v eni družini. Ta poskus se je posrečil hrvaškemu čebelarskemu učitelju Antonioliiju, vendar ne na ta način, kakor onemu, o katerem poroča „Jugoslovensko pčelarstvo“. Tam stoji, da je neki čebelar vzel dve oplojeni matici ter jih nesel vsako zase v sobo. Tam jih je spustil na mizo. Ko sta se hoteli sprijeti, jih je miril s tenko šibico. To je delal tako dolgo, dokler nista nehali z napadi, kar je dosegel v poldrugi uri. Potem jih je pustil skupaj še poldrugo uro, nakar jih je v maticnici dodal eni izmed družin, kateri je prej eno vzel. Po 24 urah je maticnici odprl in družina jih je mirno sprejela. Matici sta nemoteno zalegali do konca čebelarskega leta. Srečno sta prezimili in spomladi nanovo zalegali.

Močne družine. Nepristano je treba čebelarjem zabičevati, naj čebelarijo le z močnimi družinami, kajti le s takimi dosežemo resnične uspehe. S poskusi so dognali, da družina z 8000 čebelami ne nabere nič, družina z 25.000 čebelami 8 kg medu, družina s 60.000 čebelami pa 33 kg. Zato ni čudno, da iščejo napredni čebelarji razna sredstva, s katerimi bi družine okrepili. Eno takih sredstev opisuje čebelar Regensberger v neki svoji brošuri. Čebelari s plemenjaki in nadomestnimi družinami. Na vsake tri plemenjake ima eno nadomestno družino. Teh pa nima za to, da bi mu nabirale med, ampak za to, da mu dajejo godno zalego, s katero spomladi ojačuje plemenjake. Ker pozna tudi vrednost mladih in dobrih matic, vzreja v nadomestnih družinah tudi matice. S temi zamenja vsako leto eno tretjino starih matic. R. trdi, da ima, odkar je uvedel ta način čebelarjenja, znatno boljše uspehe.

OPAZOVALNE POSTAJE

Letošnji februar je bil primeren zimski mesec, vendar z lepim suhim vremenom. One dni, ravno sredi meseca, je zapadel po vsej Sloveniji nad četrto metra visok sneg, ki se pa zaradi poznejših sončnih dnevo ni mogel dolgo držati. Druga polovica meseca je imela mirno, skoroda pomladno sončno vreme in po čebelnjakih je zaživelo! Panji so imeli obilo sončnih ur za temeljito pomladno trebljenje. Čebele so že močno letale po vodo in zadnje dni v mesecu se je začela pojavljati prva obnožina. Čebele so se kar vsipale okrog poldneva iz panjev in se težko otovorjene vračale z lesk, te-

loha in jelš. Nad polovica vseh postaj je že v tem mesecu imela prvi donos na obnožini. Odslej bo treba posvečati panjem vso pozornost! Matice bodo pridno zalegale in gorje panjem, kjer čebelar ni oskrbel zadostne zaloge za porajajočo se zalego. Lepi dnevi so izvabljali čebele iz panjev in kjer še ni bilo obnožine, so čebele v brezdelju že stikale po tujih panjih. Postaja Novo mesto poroča o velikih izgubah na maticah.

Na splošno so panji dobro prezimili, mrtvic je bilo razmeroma malo opazati, Tudi o griži ni bilo nikjer slišati, dasi so bili po-

Mesečni pregled za februar 1938

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže										Toplina zraka			Dni je bilo									
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih					
		1.	2	3.	1.	2.	3.																	
		mesečni tretjini dkg																		pri- dobil	po- rabil	dkg	dne	C°
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	25	30	40	—	95	—	—	+ 9	—	6	+ 2	10	17	—	2	8	18	4		
Breg-Križe	483	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+ 7	—	9	+ 0	07	—	1	3	5	5	18	6	
Kranj	385	—	—	—	35	40	50	—	125	—	—	+ 12	—	10	+ 1	—	18	—	2	7	5	16	8	
Virmaše - škofja Loka .	361	—	—	—	30	40	40	—	110	—	—	+ 6	—	9	+ 0	10	10	—	4	4	9	15	15	
Tacen-šmarna gora . .	314	—	—	—	20	80	30	—	130	—	—	+ 9	—	9	+ 0	60	18	—	3	8	6	14	8	
Barje	289	—	—	—	50	30	45	—	125	—	—	+ 7	—	9	—	0	41	12	—	3	4	20	4	9
Dob	305	—	—	—	30	45	50	—	125	—	—	+ 10	—	10	+ 1	64	11	—	2	6	9	13	4	
Rova	350	—	—	—	50	45	35	—	130	—	—	+ 7	—	8	+ 0	92	17	—	3	2	5	21	6	
Mekinje	415	—	—	—	40	50	30	—	120	—	—	+ 9	—	9	+ 0	29	19	—	4	4	7	17	18	
škorno-Novi kloster . .	450	—	—	—	25	45	55	—	125	—	—	+ 9	—	6	+ 1	51	8	—	1	2	26	—	7	
Sp. Ložnica-žalec . . .	252	—	—	—	35	40	25	—	100	—	—	+ 4	—	13	—	2	48	2	—	3	4	18	6	15
Leveč-Sl. Bistrica . . .	355	—	—	—	25	—	75	—	100	—	—	+ 14	—	10	—	0	37	3	2	4	2	10	16	8
Muta	387	—	—	—	20	10	—	—	30	—	—	+ 6	—	10	—	1	57	—	—	3	5	8	15	20
Sv. Duh - Selnica . . .	536	—	—	—	30	40	35	—	105	—	—	+ 2	—	6	—	2	14	11	—	2	5	8	15	10
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	80	30	30	—	140	—	—	+ 18	—	7	+ 4	05	11	—	3	7	4	17	17	
Cezanjevci	182	*	—	—	—	—	—	—	20	—	—	+ 6	—	8	—	0	41	4	—	2	8	8	12	13
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	50	30	50	—	130	—	—	+ 10	—	7	+ 1	42	7	—	2	8	12	8	10	
žetale-Rogatec	322	—	—	—	20	10	40	—	70	—	—	+ 9	—	5	+ 1	51	6	—	4	9	4	15	12	
Donačka gora-Rogatec .	397	—	—	—	70	20	30	—	120	—	—	+ 14	—	7	+ 1	62	9	2	3	10	7	11	7	
Kozje	307	—	—	—	40	60	100	—	200	—	—	+ 14	—	—	+ 6	35	6	2	2	6	20	2	8	
Krško-Videm	168	—	—	—	25	30	35	—	90	—	—	+ 8	—	8	+ 0	08	9	1	4	6	6	16	4	
Brežice okolica	156	—	—	—	75	110	10	—	195	—	—	+ 17	—	—	+ 7	05	22	6	2	3	19	6	18	
Toplice-Dol.	179	—	—	—	30	45	70	—	145	—	—	+ 7	—	10	—	0	12	6	—	4	10	7	11	12
Krka	300	—	—	—	25	20	35	—	80	—	—	+ 10	—	7	+ 2	71	11	—	4	8	14	6	22	
št. Janž-Dol.	347	—	—	—	30	50	70	—	150	—	—	+ 9	—	7	+ 1	50	22	1	2	5	17	6	13	
št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 9	—	13	—	0	26	3	—	5	7	10	11	—
Cerknica	575	—	—	—	25	20	25	—	70	—	—	+ 11	—	9	—	0	46	11	—	5	6	10	12	16
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	40	35	40	—	115	—	—	+ 4	—	7	—	2	64	3	6	4	4	7	17	17
Novo mesto	180	—	—	—	30	70	50	—	150	—	—	+ 12	—	9	+ 1	44	12	—	3	9	5	14	2	
šmarjeta	375	—	—	—	40	50	50	—	140	—	—	+ 10	—	8	+ 1	05	11	1	5	7	3	18	27	
Valpča vas	280	—	—	—	20	25	15	—	60	—	—	+ 15	—	5	+ 3	78	12	—	4	9	14	5	17	

Vsi panji so AŽ sestava.

*) Zaradi bolezni g. poročevalca so podatki pomanjkljivi.

nekod panji brez izleta od prvih dni novembra. Poraba se je sukala v normalnih merah; na panj pride povprečno po 113 dkg, kar prilično odgovarja panjem z malimi kolobarji zalege.

Ta mesec je najbolje odrezala postaja postaja Brežice-okolica, ki je imela 22 dni za izlet, od teh kar 20 dni, ko so nosile obnožino!

Ženitev Grahljevega Štefana

H. Peternel, Maribor.

Grahljev Štefan je odšel l. 1914. v vojake. Na domu sta gospodarila njegov stric in teta. V vojaki ga je zajela svetovna vojna, iz katere se je vrnil šele konec leta 1918, ker je bil pri razsulu italijanske fronte ujet. Razen dveh strelov, katere je prebolel brez posledic, mu vojna ni škodovala, a izgubil je najlepša leta mladosti in se vrnil kot resen mož.

Trda so bila leta vojne, a najbolj je pogrešal čebele, ki jih je vzljubil pri stricu že v rani mladosti. Misel nanje, ki jim je obetal postati dober skrbnik, ko se vrne domov, ga je tolažila vse neskončno dolge dneve in noči v vlažnih zakopih.

Ko se je vrnil in se pričel o dobrem zdravju strica in tete, je bila njegova prva pot k čebelnjaku, seveda v spremstvu presrečnega strica. Lastnim očem ni mogel takoj verovati, ko je tam zagledal mesto kranjičev objestne AŽ panje. Kranjiči so ostali le še kot „kotarji“ v ulnjaku.

„Kajne, da se čudiš,“ je rekel stric, „ko vidiš te velike omare, pa je že tako, da je treba iti s časom. Tudi v vojni niste streljali z malimi topovi, ampak z velikimi mrčinami. V naši podružnici ni čebelarja, kateri ne bi imel vsaj 2, 3 AŽ panje. Med vojno je primanjkovalo sladkorja, pa ga je nadomeščal med iz teh panjev.“

„Dragi stric,“ je odvrnil Štefan, „ves čas vojne sem delal trdne sklepe, da se bom, če pridem domov, oprijel novih panjev, samo to me je skrbelo, ali vam bo to prav. Zdaj pa vidim, da ste me prehiteli in sem še bolj srečen, da sem doma, ker sem našel tisto, o čemer sem ves čas sanjal. Kako lahko mi bo, začeti umno čebelariti, ko mi boste vi pokazali, kako naj ravnam z novimi panji, kakor ste me v mojih otroških letih seznanili s čebelarjenjem v kranjičih. Vi ste bili in ste moj največji dobrotnik, še oče ne bi mogel biti tako dober lastnemu otroku.“

„Pustimo to, ti bom že vse pokazal, kar sem se naučil ta vojna leta. Delam lahko v teh panjih, predstavljam tudi sam, vlivanje satnic, utiranje žice in druga fina dela pa niso za moje od trdega dela okorele roke; to mi je do sedaj napravil gospod učitelj. Ti se boš tudi temu priučil, saj ni čarovnija.“

Z neverjetno sladkimi čuti je zaspal Štefan prvo noč po dolгих letih pod domačim krovom.

*

Štefan je skrbno obdeloval stričevo posestvo. Zraven malega stričevega čebelnjaka je stal velik Štefanov čebelnjak, poln živalnih AŽ panjev. Leta so mu potekala, ne da bi se tega zavedal, delo in skrb za napredek čebelarstva mu nista dopuščala, da bi mislil nase in svojo bodočnost.

Neke pomladanje nedelje je rekel stric Štefanu: „Sedaj si že dovolj v letih, načel si že četrti križ, treba je, da se oženiš, drugače bo prepozno. Meni in teti ni več do posestva, ti opravljaš itak skoraj vsa moška dela, a ona ne more več zmagovati svojih poslov. Dogovorila sva se z njo — vse je tvoje, le dosmrtnino boš nama plačeval, ne bova zahtevala preveč. Preselila se bova na njeno, da boš imel prostora zase in za tvojo ženo, le stari čebelnjak si bom pridržal, da bova lahko skupaj čebelarila.“

„Dragi stic,“ je ugovarjal Štefan, „saj ostane lahko še naprej vse tako, kakor je, nič nisem še mislil na ženitev, sam pa ne morem biti na posestvu, tudi ne, če bi se oženil.“

„Nevesto boš lahko dobil, takega grunta ne najdeš daleč naokoli, bo vsaka rekla z veseljem „da“. Sicer pa sem pozabil povedati, da Gorjančeva Lenka že dolgo tišči v teto, in jo izprašuje, ali si že izbral nevesto. Ni napačno to dekle, zdrava in pridna je, imela bo menda največjo doto v fari, denar pa pride vsakemu prav, se ne ve, kaj še pride. Ne izogibaj se deklet, kakor zlodej križa; kakor si se obnašal doslej, ne prideš do žene; komaj dekle v hišo, ti pa v čebelnjak. Izberi si katero po tvoji volji, in potem naredimo, kakor sem ti povedal.“

*

Poletje je našlo Štefana že v polnem spoznanju z Lenko Gorjančevo. Ni bila njegova zasluga, da sta si postala prijatelja, dekle ga je moralo iskati, našla ga je, in sedaj ne bi Štefan rad pogrešal njene družbe, zlasti ne ob nedeljah popoldne, ko sta bila naravnost neločljiva. Le takrat, ko je on moral k čebelam, je ostala ona pri teti in z njo kramljala o srečni bodočnosti.

Prišel je čas, ko je ajda odcvetala. Čebele so stikale okoli panjev, Štefan pa se je bal, da se vname rop in ni upal odvrniti oči od čebel, dasi je bila nedelja, in dasi je že opazil svojo ljubko nevesto pred hišo. Zoževal je žrela, prislanjal k njim šipe in zopet in zopet opazoval, ker se je zavedal, da ropa ne bi bilo lahko ustaviti, zato ga je skušal preprečiti.

Lenka je poslala k čebelnjaku strica s sporočilom, da je v hiši. Štefanu je bilo težko, a vendar ni hotel prepustiti čebel usodi.

Dolgo je čakala Lenka, a naposled jo je ubrala proti čebelnjaku, kljub svarilu strica, češ, čebele zelo rade pikajo, kadar poskušajo ropati. Ko je prišla tja, je stresla zamišljenega Štefana za rame, in mu užaljena očitala:

„Danes me niti ne vidiš, vse to radi tvojih neumnih čebel. Pusti jih vendar, naj se med seboj pojedjo, ako se ne morejo sporazumeti, saj so imele dovolj ajde.“

„Tega ti ne razumeš, Lenka, sicer pa pojdi proč, drugače te še katera piči, mene jih je že kakih deset.“

„Glej ga, še stran me goni radi čebel! Ali misliš, da me ženske ne prenesemo več kakor moški? Če si ti vzdržal deset pikov, jih vzdržim jaz dvajset. Meniš, da imam manj poguma nego ti?“

„Rad verjamem, da si pogumna, a pik je pik, če ga nisi vaju, prinese razen bolečine še neprijetno oteklino.“

„Ne grem! Boš videl, mene nobena ne piči; čebele vedo boljše, kaj se spodobi in se ne predrznejo obnašati se nespodobno z dekleti, kakor na primer danes ti — Aube! Huu —“

Čebele so se zaletale v junakinjo; prva jo je pičila na goli laketi, druga se ji je zapletla v lase, tretja jo je vsekala pod oko. Mesto, da bi zbežala, se je otepala in obenem tulila od jeze in bolečin. Da bi ne bil priskočil Štefan, in jo skoraj odnesel na varno, bi bila stvar postala še usodnejša. Odstranil je žela, nato jo je hotel potolažiti z ljubeznjivimi besedami, a vse zastonj, jezila se je kar naprej:

„Čudim se, da moreš tako neumen biti in rediti to strupeno golazen. Preden pridem jaz k hiši, morajo čebele stran. Jesen se bliža, zažveplaj te hudobe, med pa poberi za potice. Ako me pa ne ljubiš bolj kot to golazen, pripiši nasledke sam sebi. Izbij si iz glave misel, da moreš imeti mene in čebele. Eno ali drugo!“

Prišla je teta, prevzela besnečo Lenko in jo odvedla v hišo. Stric je nekaj časa stal

kakor okamenel, slednjič pa sledil obema. Štefan se je vrnil ves potrj k čebelam. Tolažilo ga je, da so se čebele nekoliko pomirile in niso nič več tako srdito napadale, a vendar mu je stiskala srce težka skrb, kaj bo, če mu Lenka ljubezen zares odpove. Da bi pustil čebele iz ljubezni do nje, ne, to bi bilo nemogoče. Tolažilo ga je edino upanje, da jo mine jeza na čebele.

Slednjič se je s težkim srcem napotil proti hiši. Prizor, ki se mu je nudil tam, ga je popolnoma strl: Lenkino desno lice je bilo zabuhlo in rdeče kakor mak, desno oko je že utonilo v oteklini, okoli levega pa je začelo otekati.

„Še ob vid bom, radi teh prokletih vaših čebel,“ je besnela. „O, da bi ne bila nikdar prestopila praga te hiše. Da, vi teta, vi vsi skupaj ste čarovniki, ki ste me začarali, da me je vleklo sem, sedaj pa se mi na tihem smeate, ker je vaš urok uničil mojo lepoto. Le kdo me bo še pogledal, ko bom tako strašno grda; boljše bi bilo, da ne bi bila rojena, kot da sem taka.“

„Za božjo voljo,“ je ugovarjal Štefan, „ne govori tako zmedeno, oteklina mine v dveh, treh dneh brez posledic. Zaradi pikov boš ravno tako zala kakor doslej. Stvar je neprijetna, a nevarna ni, daj si to dopovedati!“

„Nazadnje mi boš hotel dopovedati, da je pik tvoje strupene golazni zame dobrota. Ali me imaš za tako neumno, da bom verovala takemu telebanu, kakršen si ti?“

„Neumen sem toliko, kakor tisti zdravniki, kateri trdijo, da je čebelni pik koristen človeškemu zdravju, koristen zlasti za trganje v udih. Ni treba, da veruješ meni, veruj zdravnikom, da ni pik škodljiv, nasprotno, za nekatere bolezni celo kar čudežno zdravilo.“

„To hudičevo zdravilo rabi ti in tebi enaki vojni invalidi, meni ga ni treba,“ je vsa besna kričala Lenka in opotekajoč se odšla skozi vrata proti domu. Nihče je ni zadrževal, nihče je ni spremljal.

Štefan se je sesedel, v oči so mu silile solze zavoljo hude žalitve, ko mu je očitala vojne rane; a ker se kot možak ni smel jokati, jo je tudi on popihal iz hiše, a ne za Lenko, ampak k čebelam, kjer je do noči premišljeval krutost usode, ki mu je danes vzela dekle, ki jo je bil tako vzljubil. V svoji zamišljenosti ni slišal, da se mu je približal stric, celo ustrašil se je, ko ga je potrepljal po rami, rekoč:

„Pridi večerjat, ni vredno, da bi žaloval za to deklino. Bogu se zahvali in čebelam, da si jo danes videl tako, kakršna je. Da-

nes si še prost, pomisli, kak pekel bi imel vse življenje, ako bi vzel to hudobo za ženo.“

Sledil je stricu kakor otrok, ves omamljen od udarca usode.

*

Dve, tri nedelje je strpel Štefan doma pri čebelah brez kake družbe, a ko je postajalo zunaj bolj pusto, je sklenil četrto nedeljo po opisanem dogodku, da obišče štiri ure hoda oddaljenega tovariša čebelarja. Dolinarjevega Toneta, s katerim je prebil mnogo dni in noči v strelskih jarkih, kjer sta drug drugega bodrila in kramljala o domu in čebelah.

Tone je bil obiska zelo vesel, obžaloval je le, da njegove žene še ni bilo domov, da bi gostu tako postregla, kakor se spodobi. Postregel mu je za silo sam in pogovor se je začel sukati okoli doživljajev v vojni in dogodkov po vojni, največ pa okoli čebelarstva. Šla sta k čebelnjaku, ogledala Tonetovo čebelarstvo, nato pa sedla na klopico ter kramljala dalje. Medtem se je vrnila žena z ljubkim otrokom. Prisedla je in se živahno udeleževala čebelarskih pomenkov.

Štefan jo je vprašal, ali se ne boji čebelnih pikov. Povedala je, da jih lahko prenaša, ker ima že od mladosti čebele zelo rada, rajši kot vse na svetu, seveda razen svojcev.

„Kaj pa z južino za naju?“ je vprašal Tone.

„Je že poskrbljeno! Napravljajo Nežika, jaz pa rada pri vaju posedim.“

„Vidiš Štefan,“ je povzel Tone, „moja žena je pač hči čebelarja; na njenem domu imajo vsi čebele radi: tast, tašča in svakinji. Nočem biti krivičen dekletom, katere ne poznajo čebel že od doma. Žnidarjev Lojze se je poročil z dekletom, ki ni vedelo o čebelah ničesar, a danes je ona bolj zaljubljena v čebele nego on. Toda to je srečno naključje, jaz sem hodil bolj previdno, ko sem vzel čebelarjevo hčer za ženo. Razumeva se zelo dobro, ker naju najbolj zanimajo čebele in kakor vidiš, je ljubezen do čebel močna vez med zakonci. Ti bi moral tudi izbrati čebelarjevo hčer, ako hočeš imeti srečo v zakonu.“

Komaj je Tone izgovoril, je prišlo k čebelnjaku zalo dekle — sestra Tonetove žene. Z ljubeznjivim glasom je vabila k pripravljeni južini, Štefan pa ni mogel odvrniti od nje oči. Kar gorelo je v njem, tako ga je prevzemala ljubkost, ponižnost in lepota dekleta. Da, Gričarjeva Nežka je bila nekaj popolnoma drugega kakor

njegova prejšnja nevesta. Oblačila se je jako priprosto, toda poleg prešerne Lenke bi bila videti kakor kraljica.

Med pogovori je pri okusni južini čas hitro mineval. Prišel je čas ločitve. Tonetova žena je imela srečno misel, ko je predlagala, naj se prihodnjo nedeljo snidejo pri Gričarjevih. Posestvo je bilo sicer v stran od glavnega pota, a nekako v sredi med Tonetovim in Štefanovim domom, torej zelo prikladno za sestanek.

Na poti proti domu je imel Štefan srečo, da je smel nekaj časa spremljati Nežko. Pravil ji je o svojih doživljajih v vojni, o stricu in teti, ona pa njemu o domu in starših, in le prekmalu sta se njuna pota ločila. Ob slovesu je Štefan nehote malo predolgo držal dekletovo roko, da jo je oblila rdečica, ki jo je hotela prikriti s tem, da je odšla naglih korakov.

Štefan je sklenil, da bo prikrival svoje upe na Nežko pred stricem in teto. Kadar je pa srce prepolno, prekipijo srčne skrivnosti skozi usta še rajši nego mleko čez polni lonec. Ni še bil terek, pa sta stric in teta že vedela vse. Stric se je udaril po čelu in rekel:

„Da sem mogel jaz, raztreseni starec, pozabiti na Gričarjevega Matevža in njegove hčere in ti svetovati Lenko! No, pa saj to še ni nesrečna, si vsaj ti pogledal v pravo gnezdo. Kolikor jaz Gričarja poznam, boš uslišan, če pri njem zasnuješ. Kako bo z doto, ne vem. Mož je bil premožen, če le ni preveč vtaknil v vojno posojilo.“

„Oh, stric, meni ni za doto, meni je le za dekle; rad bom delal, samo da bo ona srečna pri nas.“

„Že prav, vidim, da si se močno zagledal, kar tudi ni napak. Do smrti imata še dolgo pot, in le, če je ljubezni mnogo, jo bo ostalo še nekaj za stare dni.“ —

Tudi najdaljši teden se konča s soboto, za njo pa pride nedelja, po kateri je Štefan tako željno hrepenel, ker mu bo prinesla švidenje z ljubljenim dekletom. Nepotrpežljivost ga je zapeljala, da je odrinil od doma prezgodaj in prišel h Gričarjevimi še pred določeno uro. Gričarica, ki jo je našel samo doma in ji povedal kdo da je, mu je povedala, da Gričar s svojima hčerama pregleduje v čebelnjaku panje in jih urejuje za zimo. Žal ji je, da ne more od dela, ker tudi kaj rada sama ocenjuje zimsko zalogo čebel. Po njenem nasvetu se je podal k čebelnjaku, a ni hotel takoj vstopiti, da bi domačih ne motil pri delu. Slišal je moški glas:

„Kaj pravita dekleti, ali ima ta družina dovolj za najdaljšo zimo?“

„Očka, le dodajte še en meden sat, da bo dovolj, saj ostane za pomlad, kar ne bodo porabile čez zimo,“ je slišal govoriti Nežko.

„Bo pa malo medu za potice!“

„Nič zato, bomo vsaj imeli po zimi mirno vest, da čebelar ne more zmanjkati!“ je slišal govoriti neznani ženski glas.

„No, še hude so, ko jim potiskam sat noter. Ali te ni ena vsekala, Nežka, in sedaj druga tebe Manca?“

„Kaj nama zato,“ je slišal zopet glas Nežke, „saj čebele ne vedo, kdaj jim človek hoče dobro, kdaj slabo. Radi tega se dosledno branijo našega poseganja v njih delo.“

„O, ti otroška modrost. kmalu me bosta vedve učili, za tokrat vama ne zamerim, ker sta povedali resnico.“

„Ne samo tokrat, nikdar nama ne smete zameriti očka, ker imava čebele strašno radi.“

Štefana je polila rdečica, zavedel se je, da ni dostojno prisluškovati. Stopil je, ko je slišal, da Gričar zapira panj, v čebelnjak. Troje parov oči se je obrnilo vanj, dva znana in en neznan.

„Pozdravljen Štefan,“ je rekel Gričar, in iztegnil roko v pozdrav. „midva se že pozna od zadnjega predavanja pri vaši čebelarški podružnici.“ Ali je to tisti tovariš našega Toneta, o katerem si pravila, Než-

ka, da sta se videla zadnjo nedeljo v dolini?“

„Da, ta je, ta,“ je hitela pritrdjevati Nežka, gostu podala roko v pozdrav in predstavila doraščujočo sestro Manco.

„Ne zamerite, da sem zunaj čebelnjaka poslušal Vaše pogovore, bilo je nehote. Iz lastne skušnje namreč vem, da ni dobro in tudi ne dostojno motiti čebelarja, ko opravlja čebele in ima odprt panj pred seboj.“

„Nič se ne opravičuj, čebelarji vemo, kaj smo drug drugemu dolžni. Škoda, da smo že vse panje uredili, drugače bi vpričo čebelarja gosta nadaljevali z delom. Dekleti, sedaj pa spremimo gosta v hišo!“

„Še za nekaj vas moram prositi oproščenja — nisem vedel, da ste vi posestnik Gričarjevine. Videl sem vas pri zadnjem predavanju, a sledil sem pazljivo izvajanjem predavatelja, po predavanju sem pa moral takoj domov, ker smo pričakovali telička. Stric so me že izza mladega učili, da se ne sme iz radovednosti vprašati, kdo je ta, kdo oni. Zato sem vas sicer osebno spoznal, a nisem vedel za vaše ime in za vaš dom.“

„To je lepo! Radovednost človeka naj bo usmerjena na stvari, ki so mu koristne. Za tvoje ime sem izvedel po predavanju od predsednika podružnice. Sicer sva pa o tem že govorila s tvojim stricem, ki je poln hvale o tebi, to mi zadostuje.“

(Dalje prih.)

DRUŠTVENE VESTI

Zveza čebelarških podružnic v Celju bo priredila meseca aprila t. l. sledeča predavanja:

Dne 3. aprila dopoldne v Pirešici pri Žalcu;

dne 10. aprila ob 9. dopoldne v Šoštanju; (v Slomškovem domu)

dne 10. aprila ob 2. popoldne za podružnico Maribor na Študentih pri Očnu;

dne 24. v Makolah ob 8. zjutraj v šoli.

Volitev novih odbornikov. Po nalogu ožjega odbora obveščamo vse prizadete podružnice, da izpadejo po žrebu letos sledeči gg. odborniki iz glavnega odbora: g. podpredsednik Henrik Peterneš, g. Anton Žnideršič in g. prof. Stane Mihelič kot člani ožjega odbora, g. Julij Majer kot zastopnik podružnic kamniškega sreza, g. Malovašič Vencelj, kot

zastopnik notranjskih podružnic, g. Anton Štefancioza kot zastopnik podružnic rogaškega okoliša. Zadnji trije so člani širšega odbora. G. delegati bodo na občnem zboru za prizadete podružnice volili lahko ponovno iste gg. odbornike za nadaljnjo dobo treh let, ali pa nove zastopnike. O tem naj se podružnice posvetujejo, da bodo na občnem zboru imele imena zaželenih zastopnikov v glavnem odboru že pripravljena.

Sladkor. Naznanjamo, da je tovarna povišala ceno sladkorju za 10 par pri kg. Odbor je sklenil, da bo kljub temu, da ima s prodajo sladkorja zelo visoke režijske stroške, prodajal sladkor po dosedanji ceni. Če bi pa tovarna ceno ponovno zvišala, bo moralo tudi društvo zvišati prodajno ceno. Vendar pa obveščamo vse podružnice in člane, naj pošiljajo denar za naročeni sladkor po po-

ložnici vnaprej. Doslej smo naročeni in neplačani sladkor pošiljali po povzetju. Vse stroške povzetja je nosilo društvo. Zaradi zvišane cene pa bo moramo društvo odslej zaračunati tudi te stroške vsem onim naročnikom, ki sladkorja ne bodo plačali vnaprej.

Tajnikovo poročilo za občni zbor bo objavljeno v majnikovi številki Čebelarja, to pa zato, da se s čitanjem tega poročila ne bo zgubljal na občnem zboru čas, ki bo izpopolnjen s predavanjem namenjenim ob 40 letnici društvenega obstoja. V majnikovi številki bo objavljen tudi računski sklep upravnega oddelka.

Društvena čebelna plemenilna postaja na Kopiščih ob Kamniški Bistrici bo otvorjena že v začetku maja in bo v obratu do konca julija. Opozarjamo čebelarje, da začnejo čim prej z vzrejo in plemenjenjem matic, ker ima zgodnja vzreja in dodajanje matic velike prednosti pred poznejšo.

VII. seja dne 24. februarja. Odbor je obravnaval dnevni red občnega zbora, ki bo dne 15. maja t. l. v Ljubljani. Razpravljalo se je tudi, kako naj bi proslavili 40 letnico društvenega obstoja.

VIII. seja dne 3. marca. Odbor je bil obveščen, da je tovarna za sladkor zvišala ceno sladkorja za 10 par pri kg. Sklenjeno je bilo,

da se bo sladkor prodajal še nadalje po isti ceni kot doslej. Če bi pa tovarna pozneje ceno ponovno zvišala, bomo morali zvišati tudi prodajno ceno. Razpravljali smo o čebelarski razstavi, ki jo namerava prirediti mariborska podružnica. Sklenjeno je bilo, da bo o tem sklepal širši odbor. Odbor je obravnaval dopis neke tvrdke, ki je ponudila Društveni Čebelarni glavno zastopstvo za čebelarske potrebščine. Do sklepa še ni prišlo. Sprejet je bil predlog, da bi se na seji predvajal neki filmski aparat, ki bi se eventuelno uspešno uporabljal tudi pri čebelarskih predavanjih. Stavil se bo seznam vseh novih čebelarskih knjig, ki bi prišle v poštev za nakup za društveno knjižnico.

IX. seja dne 10. marca. Tajnik je poročal o dopisih banske uprave glede uredbe o prevažanju čebel v ajdovo pašo in glede podpor podružnicam. G. predsednik je poročal o nakupu medečega grmicevja. Odboru je bil nato razkazan filmski aparat za predvajanje čebelarskih filmov, ki bi se uporabljali pri čebelarskih predavanjih. Ker je aparat zelo priročen, praktičen in za naša predavanja pripraven in poceni, bo odbor o eventuelnem nakupu še razpravljaj, ko pridejo boljši časi.

X. seja dne 17. marca. Odbor je sklenil, da naj se občnega zbora „Zveze“ v Celju udeleži tajnik osrednjega društva. Tajnik je podal kratko poročilo o stanju sladkorja. Ves ostali čas je odbor porabil za rešitev nekaterih tekočih društvenih zadev, posebno kar se tiče prevzema glavnega zastopstva za čebelarske potrebščine neke inozemske tvrdke.

NAŠE PODRUŽNICE

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek 5. aprila ob 8. zvečer v običajnem lokalu. Člani in Vaši prijatelji ste na odborovih sejah vedno dobrodošli gosti.

Tajnik.

Prijave za hojevo pašo. Po večletnem prestatku hojeve paše, imamo najboljše upanje, da nas letos ne bo pustila na cedilu. Ljubljanska čebelarska podružnica je zato svoj pašni čebelnjak v Tomišlju pod Krimom popravila in opremila z raznimi udobnostmi.

Člani podružnice, ki žele postaviti svoje čebele v omenjeni čebelnjak, naj pošljejo svoje prijave z navedbo števila panjev do 15. maja gospodarju prof. Jos. Verbiču, Streliška ul. 52.

Istčasno morajo nakazati podružnici po 1 din od prijavljenega panja po čekovnem računu na naslov „Čebelarsko društvo za Slovenijo — podružnica za Ljubljano in okolico — Ljubljana“ štev. ček. računa 13.275.

Prijav brez vplačane prijavnine ne bomo upoštevali. Prijavnine ne vračamo, pač pa vštujemo v stojnino, ki znaša 3 din od panja. Po preteku navedenega roka bodo dobili pravico do še neoddanega prostora oni člani, ki želijo postaviti v društveni čebelnjak nad 59 panjev.

Odbor.

Gorje pri Bledu. Dne 21. decembra 1937. l. je umrl član in odbornik naše podružnice g. **Čeplak Ivan**, rojen 24. maja 1880. Bil je delovodja električne centrale v Radovni.

Dolga leta je bolehal, končno pa je le podlegel. Hudo je trpel, a trpel kot mož, ki ve, da je naše bivanje na zemlji le dolina solz in da prejme plačilo na onem svetu pri Očetu usmiljenja.

Njegovo telo so odpeljali na Jesenice, spomin nanj pa bo živel med nami. Spremistvo pri pogrebu nam je pričalo, kako priljubljen je bil naš tovariš med vsemi sloji gorjanske župnije. Gospe soprogi in ostalim sorodnikom izrekamo sožalje, njemu pa večni pokoj žele prijatelji čebelarji.

Podružnica Cerklje ob Krki. Lani, dne 8. decembra je bil naš občni zbor s celodnevno zaposlitvijo članstva. Dopoldne smo kuhali in čistili vosek pod vodstvom marljivega člana J. Ajstra, popoldne pa je bilo predavanje čeb. učit. Bitenca Draga „O vzreji matic“. Podružnico, ki sicer počasi, zato pa zanesljivo napreduje, bo vodil tudi prihodnje leto stari odbor s predsednikom A. Pockom na čelu. Skušala bo urediti plemenilno postajo, za oddajo pasišč pa si bo oskrbela točen narisek in seznam vseh čebelarjev v podružničnem področju. **H. P. tajnik.**

Podružnica v Velenju je imela občni zbor dne 6. januarja. Predsednik je po kratkem bilančnem poročilu za minulo društveno leto bodril in apeliral na vestne čebelarje, ki kljub težki preizkušnji v zadnjih slabih čebelarskih letih vztrajajo še nadalje in katerim stanovska zavest ne dopušča, da bi ravno v kritični dobi zapustili čebele, ki so nas ravno v najhujših gospodar-

skih krizah z marljivim donosom materialno podpirale. Število članov se bistveno ni spremenilo. Zazimili so 114 panjev, med temi 93 žnideršijev. Podružnica poseduje točilo, društveno knjižnico in nekaj čebelarškega orodja. Okrožni predavatelj g. Peternel je imel tečaj v Velenju dne 6. junija l. l. Društveno blagajno sta pregledala dva člana in jo našla v redu. Odbor za leto 1938. je ostal z malo izpremembo stari. Končno izrazijo člani željo, da bi finančna kontrola o uporabi čebelnega sladkorja odpadla.

Podružnica Ormož-Vel. Nedelja je zborovala dne 6. januarja in poslala o njem zelo obširno in zanimivo poročilo. Žal, da vsega poročila zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti. Na kratko bi poročali o glavnih pasiških in akcijskih odborih za zaščito domačih čebelarjev in prevaževalcev. Odbor podružnice se je pridružil akcijskemu odboru za zaščito domačih čebelarjev. V območju podružnice je bilo po komisiji določeno le eno stojišče za tuje čebele. Nekateri člani so se pritožili zaradi nerednega pošiljanja društvenega lista, kar se je pozneje uredilo. Število članstva je naraslo na 34, kar je zasluga g. blagajnika Kuessa. V pobudo drugim podružnicam bi bilo treba objaviti celotno poročilo, da bi oživele tudi one podružnice, ki ne delujejo tako podjetno. Čast in hvala celotnemu odboru!

Podružnica Sv. Anton na Poh. Lansko leto se je na željo domačih čebelarjev ustanovila tukaj podružnica. Ustanovni občni zbor je bil 11. julija; udeležili so se ga vsi domači čebelarji, pa tudi nekaj gostov. Tedaj je štela podružnica 12 članov. O naprednem čebelarstvu je predaval g. sreski šol. nadzornik Močnik Peter iz Dravograda. Njegovemu predavanju so sledili vsi čebelarji z velikim zanimanjem. Predavatelj je tudi odgovarjal na številna vprašanja naših čebelarjev.

Letošnji občni zbor je bil 9. jan. Udeležili so se ga vsi čebelarji, ki so včlanjeni v podružnici. Odbor je sledeči: Stručnik Ivan, predsednik, Gašper Franjo, podpredsednik, Mravljak Viktor, blagajnik, Zolger Drago, poslovodja, odbornika pa Kamp Miha in Mravljak Kristijan. Vsi imenovani, razen poslovodja so vneti čebelarji in posestniki na Planini, ozir. pri Sv. Antonu. Odbor je zelo delaven; sklenil je, da si podružnica nabavi stiskalnico za vosek in točilo za med. Če bo količkaj sreče in tudi kakšne izdatnejše podpore, bomo kmalu v posesti obojega.

Svoj delokrog je podružnica letos še razširila na vse sosedne kraje, tako da so včlanjeni v podružnici tudi vsi napredni okoliški čebelarji iz Janževega vrha, Orlice, Sv. Primoža n. Poh., Sv. Vida in Vuhreda. Podružnica šteje sedaj 26 članov.

Naše čebele so še precej dobro prezimile. Sladkorja za krmljenje smo porabili v tej zimi 600 kg; ker je letošnja zima suha, upamo tudi na stalnejše, lepo vreme čez leto in na obilen pridelek medu.

Glede prejemanja „Čebelarja“ so nastale pri posameznih članih merednosti. Prosimo tudi tem potom društvo, da te nedostatke, ki jih ono morda ni zakrivilo odpravi v smislu dopisov in urgenc, ki jih je podružnica tozadevno poslala na društvo.

Za ustanovitev in dosedanje uspešno delo smo dolžni zahvala predvsem g. nadzorniku Petru Močniku iz Dravograda, ki ga prosimo še

nadaljnje naklonjenosti, dalje delavnemu podružničnemu odboru in vsem članom, ki so složno sodelovali z odborom za prosep našega čebelarstva.

Želimo, da bi podružnica napredovala in uspešno delovala v korist čebelarstva v našem okolišu.

Sv. Lovrenc v Sl. gor. Dne 9. januarja je bil občni zbor „Lovrenčkih čebelarjev“. Zbor sam je bil eden najlepših po letu 1933. Prav razveseljivo je, da se je letos število članstva dvignilo. Spričo lanske slabe letine, nikdo ni pričakoval takega navdušenja. Slabe letine, kot je bila lani pri nas, ne pomnijo niti najstarejši čebelarji. Od 160 čebelarjev je točilo med le 5, in tudi ti niso imeli klobuka po strani. Marsikdo je že obupal nad srečnim prezimovanjem svoje muhe. Sreča je marsikoga obiskala, a tudi marsikomu pokazala hrbet.

Naš sivolasi g. Čuš, po domače Majnik, pravi, da je slaba letina rešeto za čebelarje, kar je dobrega in trdnega ostane, ostalo pravično zaspi. Letos bo menda ta njegov izrek držal. Čebelariti se ne pravi samo jemati, treba je včasih tudi dati. Pri tem temeljnem pravilu marsikdo odpove in vrže puško v koruzo, mesto, da bi krenil med podružničarje po nasvete in bodrila.

Pri volitvah je bil izvoljen ponovno stari odbor, le tajniško mesto je prevzel Osterc Alojz.

Na občnem zboru so člani spregovorili marsikatero tehtno besedo. Na njih je sedaj, da se pokažejo tudi v praksi in da pridobe novih članov. Čim več nas bo, uspešnejše bo delo. Zatorej vsi, ki žele napredka, v naše vrste, zaplotnikom pa kličemo: „Na plan“.

Breže Ivan.

Podružnica Šmartno ob Dreti je imela občni zbor dne 16. januarja, ki je prav lepo uspel. Vsa poročila so bila točna in preglednika sta našla vse račune v najlepšem redu. Čast in hvala požrtvovalnemu odboru in članom podružnice. Podružnica ima svoje točilo, ki ga izposojuje članom. Člani tarnajo zaradi previsoke članarine in žele, da bi Društvena Čebelarna s podporami podprla društva in s tem znižala članarino.

Podružnica Dovje Mojstrana je zborovala dne 23. januarja. Gospa predsednica Darničeva je podala svoje poročilo, g. tajnik Serajnik pa je poročal o delu podružničnega odbora. Podružnica bo spomladi žigosala vse panje v svojem območju, da se s tem prepreči zloraba pri prekupevalcih čebel. V letošnjem letu bo proslavila svojo 20 letnico.

Podružnica Barje sporoča svojim članom, da bomo vosek kuhali dne 10. aprila v šoli na Barju. Voščine sprejemamo do 9. dopoldne istega dne v šoli. Vsak pa lahko odda voščine tudi že prej na naslov tajnika, Izanska cesta št. 87a. Vabimo člane, da se kuhe po možnosti udeležijo.

Občni zbor podružnice Razkrižje-Štrigova bo 10. aprila ob drugi uri popoldne v narodni šoli v Šafarskem. Na sporedu je poleg poročil odbornikov, sestava načrta dela za letos. Ker ima podružnica malo članov, naj se radi sklepčnosti zbora vsaj tisti zanesljivo udeležijo. Prineso naj tudi članarino za letos ter za pretekla leta, če je še niso poravnali. Na zbor vabimo tudi nečlane, Čebelarji, zavedajte se, da je moč organizacije le, če so vsi čebelarji organizirani! Pridite!

† Pechaczek Hans, kmetijski svetnik v Euratsfeldu v Avstriji, je umrl dne 10. januarja v 75 letu starosti. Bil je zelo delaven učitelj čebelarstva. Tekom svojega življenja je imel precej nad tisoč predavanj in nad sto tečajev. Tudi kot organizator in čebelarski pisatelj se je mnogo udeleževal. Avstrijski čebelarji so z njegovo smrtjo izgubili moža velikih sposobnosti in vzorne delavnosti.

Vzreja matic v Ameriki je večinoma v rokah posebnih vzrejevalcev, ki dobavljajo matice za majhen denar. Povprečna cena za matico je okoli 30 Din. Vzrejevalec Overbey v Bunkie, Louisiana USA, ima 9000 plemenilčkov (unclei), v katerih vzredi letno mnogo tisoč matic.

Delovanje štajerskih čebelarskih podružnic je vsekakor živahnije kakor kranjskih. Le prebirajte v Sl. Č. poročila o njih delovanju, pa se boste prepričali, da je na štajerskem pri podružnicah, kljub slabim letinam, pravcata čebelarska pomlad, medtem ko kranjske kar nekako dremljejo. Na štajerskem se čebelarji marljivo gibljejo, prirejajo tečaje, predavanja, sestanke, ustanavljajo podružnice, se zanimajo za izboljšanje paše, mnogo kranjskih podružnic pa že na leta ne da glasu od sebe.

Res je, da slabe letine ne vplivajo ugodno na razpoloženje čebelarjev in delavnost podružnic, toda zaspati nam pa zaradi tega še ni treba. Veliko čebelarsko krizo smo, upajmo, že prebrodili in skrajni čas je, da se otresemo zaspanosti, in se tudi kranjske podružnice lotijo dela za čebelarski napredek s tako vnemo, s kakršno so delovale v dobi našega čebelarskega preporoda.

Svet' Mohór, svet' Fortunat, udarta še na kranjsko plat!

Seme facelije lahko naročite pri Društveni čebelarni, ki ga je dobila od tvrdke Sever & Co v Ljubljani v komisijsko prodajo. Za kalivost jamči omenjena tvrdka.

Letošnje poletje bo toplejše kakor lansko, pravijo vremenoslovci. Večkrat bo pritisnila huda vročina, ki ji bodo sledile izredno hude nevihte. Večkrat bo padala huda toča in nastali bodo veliki viharji ter nalivi. Dež pa ne bo padel vedno v pravem času.

Celjski vremenski prerok nam je nedavno omenil, da letos še ne bo „prave“ čebelarske letine, vendar pa bo boljša kakor lanska.

Deloma strjen sladkor v satju je dokaz, da smo napravili pogreško pri pokladanju raztopine. Morda smo sladkor predolgo kuhali in je postal pregost, ali pa smo ga slabo raztopili in so v raztopini ostala še majcena zrnca, ki so jih čebele posrkale in odložile v celice. Ta zrnca se v celicah začnejo večati in del sladkorne raztopine kristalizira. Zato mora tisti, ki poklada nekuhan raztopino, skrbeti, da se sladkor temeljito raztopi in ga šele potem pokladati. (Leipziger Bztg).

Nov čebelarski časopis v srbskem jeziku je začel izhajati v Nišu pod imenom „Najracionalnije Pčelarstvo“. Lastnik in urednik je Radomir Trajković, šef postaje v p. v Nišu. Vsebinska lista je vsekakor originalna. V uvodnem članku pravi urednik tole: „Želim, da postanete srečen in zadovoljen čebelar, želim, da vas vidim veselega in radostnega v spomladi, želim, da vas vidim veselega tudi takrat, kadar so drugi čebelarji potrti, ker so jim čebele pomrle ali ker jih morajo hraniti, ali ker niso dobili medu od svojih čebel.“

Jamčim moralno in materialno in prevzemam zakonito odgovornost, da hočem iz vas napraviti zadovoljne čebelarje, ako boste brali moje spise in knjige in če boste čebelarili tako kakor vas bodem učil.

Prošnja.

Prosim vas kot človeka, ki si želi napredka.

Prosim vas kot bogudopadajočega, ki ljubi čebele.

Prosim vas kot človeka, ki želi svojemu bližnjemu dobro.

Prosim vas, ako ste čebelar... preberite ta časopis do konca, če pa niste čebelar, ga dajte kakemu čebelarju, da izve za ta list in izve za novi patentirani panj ter za novi, doslej nikomur znani način čebelarjenja, s katerim je mogoče z majhnimi stroški, majhnim znanjem in majhnim trudom doseči pri čebelah večjo korist nego s katerikoli drugim panjem in drugim načinom čebelarjenja.“

Tudi med ostalimi članki je mnogo zanimivega in veselega. Gospodu Trajkoviću želimo, da bi svoje ideje uveljavil na vsej črti, od Ljubljane do Skoplja in da bi njegov patentirani panj odrešil vse tiste čebelarje, ki so že pozabili, kakšen je prav za prav med. „Tepec, kdor more pa neče“ — pravi pesnik Župančič.

Več točnosti. Vse hvale in priznanja vredno je, da o čebelarstvu pišejo tudi drugi časopisi, ne pa samo Sl. Č. Člankom v drugih časopisih pripisujemo še večji pomen, ker jih berejo tudi čebelarji, ki niso člani SČD in ki morda niti ne vedo, da izhaja Slovenski Čebelar. Marsikak bralec teh člankov postane pozneje član naše organizacije.

Po mojem skromnem mnenju bi morali članke v drugih časopisih pisati posebno skrbno in previdno. Izgibati bi se morali slehernega napačnega navodila in nepravilnega nasveta. Izgubljeno zaupanje je potem težko zopet pridobiti, kajti priprosti ljudje imajo večinoma zelo dober nos za nestrokovne nasvete. Ni prav, če n. pr. kdo piše, da je čebelam treba pokladati sladkorno raztopino kolikor mogoče vročo (vrelo?), da je pšenična moka nadomestilo za obnožino in da čebelam pred aprilom ne smemo pokladati tekoče hrane, marveč le pokrit med ali pa sladkorno testo.

Takih in podobnih navodil se izogibajmo. Pri današnjem stanju praktične čebelarske vede to res ni težko. Želimo tudi več pozornosti kar se tiče čebelarske terminologije, ki je v našem čebelarskem slovstvu že precej razčiščena. — Pa prosimo brez zamere, kajti nam ni prav nič za osebo, marveč samo za stvar.

Uzmoviči na delu. Letos jeseni so se spravili tatovi v okolici Trebelnega pri Mokronogu nad čebele. V noči od 6. na 7. novembra so ukradli en panj (kranjiča) Miklavčiču iz Trebelnega, v noči od 7. na 8. novembra pa dva kranjiča Nahtigalu iz Bajhovca. Pri Hrenu v Zapodežah (?) so izpraznili ves čebelnjak in pustili samo enega slabiča. Tako se je zgodilo že v šestih krajih.

Panje odnesejo precej daleč v grmovje, jih tam zažveplajo, potem pa satje izrežejo. Napol omamljene čebele lazijo potem okoli, druge pa srdito pikajo. „Take tatove bi bilo treba za dva dni brez hrane v stranišče zapreti“ — piše naš dopisnih iz Trebelnega. In jim dati vsake tri ure pošteno porcijo leskovega olja — pristavlja stric Matic.

Zanesljivo zdravilo za nose mavost. V čebelarskem časopisu „Deutscher Imker“

(Praga) priporoča neki nadzornik za čebelne kužne bolezni *chinosol* kot zanesljivo zdravilo za nose mavost. Vse sate obolelega panja moramo na obeh straneh napršiti z raztopino tega zdravila (1 gram na 1 liter) in prestaviti v nov (ali razkužen) panj. S tem, da napršimo sate, ne da bi čebele omedli, prisilimo žival, da posrka zdravilno raztopino. Če nimamo novih panjev, moramo panj, ki so bile v njem bolne čebele, temeljito očistiti in napršiti z raztopino. Šele potem smemo satje predati s kozice v panj.

Slovenske čebelarje, ki bi to sredstvo uporabljali, prosimo, da nam o uspehu poročajo, ker zanima vse čebelarje.

Listnica uredništva

V 2. številki letošnjega Sl. Č. smo na str. 27 rekli: „Zanje (za čebele namreč) pravdati se, se res ne izplača, kajti advokati bodo snedli vse čebele, vaše in bratove, morda pa še kaj več.“

Zaradi teh besed smo prejeli od odvetnika g. dr. J. L. v R. obširno pismo, v katerem omenja, da so s to opombo odvetniki, zlasti podeželski, oklevetani kot oderuhi prve vrste. Podeželskim odvetnikom se godi zelo slabo; med njimi je 80% proletarcev. Ubila jih je zaščita kmetov od l. 1932. do 1936., smrtno jih je pa udarilo lansko znižanje odvetniške tarife. Odvetniški zaslužki pri malih zadevah so skrajno nizki. Za sestavo tožbe do vrednosti 100 Din s prepisi, odpravami in poštninami vred dobi odvetnik 6 din 16 p. Veliki so pa stroški za kolkovine, dostavnine, pričnine, cenitve, oglase, sodne komisijske stroške i. dr. Ti vsako pravdo silno podraže, medtem ko odvetniku dejansko zelo malo ostane.

Izjavljamo, da nam takrat, ko smo objavili kritični stavek, kaka kleveta še na misel ni prihajala. Nesreča je, da stoji zapisano „advokati bodo snedli“, namesto „pravda bo snedla“. Če bi bilo zapisano tako, bi bilo vse v redu.

Ker nikakor nočemo, da bi zaradi nas kdo krivico trpel, obžalujemo, da smo rabili besede, ki so se mogle napačno razumeti.

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na „Slovensko Čebelarsko društvo“ v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na „Društveno Čebelarno“ v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 15/I. Telefon 38-38.

Izdajatelj za Slovensko Čebelarsko društvo in urednik: Avgust Bukovec.
Tisk J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo društvo u zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Donat Jug: Praktični čebelar, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštnino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Prof. Josip Verbič: Čebelne bolezni, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštnino Din 1.—.

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarški hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Prof. Josip Verbič: Vrednost in poraba medu, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1.50 in je zelo pripravna za reklamo.

Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To je:

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene: spisal Br. Rothschild. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjčji.

Naznanilo

Vsem jugoslovanskim čebelarским društvom, čebelarским organizacijam in trgovcem s čebelarскими potrebščinami naznanjamo, da smo **prevzeli za Jugoslavijo generalno zastopstvo izdelkov svetovnoznane tvrdke**

Bernhard

Rietsche-Biberach

Baden

Najvažnejše izdelke, zlasti **stiskalnice za satnice** (umetno satje), imamo stalno zalogo po **originalnih** cenah, promptno pa dobavljamo tudi **vse druge izdelke omenjene tvrdke**.

Zgoraj omenjene organizacije in sploh vse čebelarje vabimo, da se zaradi dobave Rietschejevih izdelkov **obračajo vedno neposredno na nas**, ne pa na tvrdko Rietsche.

Za točno in solidno postrežbo jamčimo.

Društvena čebelarna
v Ljubljani - Tyrševa cesta 12